

Symbool-houtsnijwerk in het Gemeentehuis

Het houtsnijwerk in de Raadszaal van het Gemeentehuis bevat een heel opvallend symbool dat zich in het midden van de lange wand bevindt, tegenover de hoge vensters. Het is van de hand van Maarten Zwollo (1867-1928), een kunstenaar die een groot deel van zijn werkzame leven in dienst was van Van Kempen en Begeer. We zien hier een Vrouwe Justitia, geblinddoekt, met haar beide handen rustend op twee zuilen die de woorden "WAARHEID" (links) en "EN RECHT" (rechts) dragen. Links en rechts van het paneel bevinden zich twee lege panelen.

Wat doet dit symbool, dat lijkt te verwijzen naar de rechtspraak, hier in deze Raadszaal? Toen het Gemeentehuis in 1926 werd gebouwd, was immers de tijd dat er recht werd gesproken door het gemeentelijk bestuur al lang achter ons. Het is ook best een rare Vrouwe Justitia: se draagt geen zwaard! En wat doen de woorden WAARHEID en RECHT daar?

Wordt daarmee verwezen naar Psalm 111, de verzen 7 en 8?

*Waarheid en recht zijn het werk van zijn handen
Uit al zijn regels blijkt zijn trouw,
Ze zijn onwrikbaar, voor altijd en eeuwig,
Gemaakt volgens waarheid en recht*

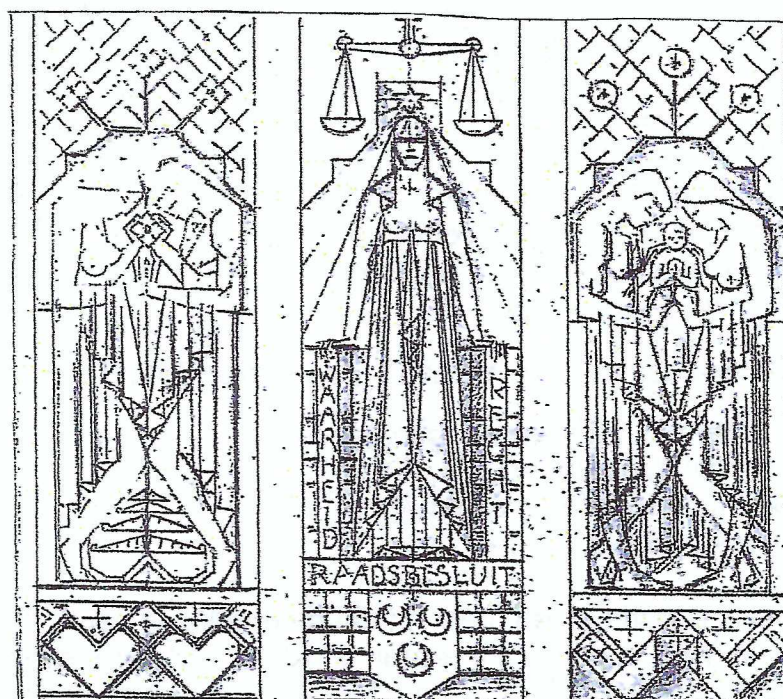
Heeft men tot uitdrukking willen brengen dat de regels, de verordeningen, die hier bedacht worden (hier, in deze Raadszaal), altijd de best denkbare zijn? Om een lang verhaal kort te maken: In de Raadszaal had een drieluik moeten komen, een uit drie panelen bestaand kunstwerk. In het archief zijn twee ontwerpen gevonden, twee varianten die erg veel op elkaar lijken. In dat ontwerp bestaat er ook een linker paneel en een rechter paneel. Alleen het middenpaneel is gerealiseerd.

Op de ontwerptekening zien we, in het midden Vrouwe Justitia die de "bestuurderen", hier in vergadering bijeen, oproept zich toch vooral te baseren op de waarheid en op het recht bij het nemen van hun raadsbesluiten. Zonder aanzien des persoons. Alle belangen tegen elkaar afwegend. Daarmee handelen ze in het belang van de gemeenschap, de burgers. Weergegeven door een jong stel dat in de echt wordt verbonden (links) en door datzelfde jonge stel, waarvan het huwelijk is verrijkt met een kind (rechts). Daarmee verwijst het ontwerp naar de drie functies van het Gemeentehuis: Bestuurscentrum, Trouwlocatie en beheer van de Burgerlijke Stand. Maar op 25 november 1926 besloot de Gemeenteraad dat alleen het middenpaneel gerealiseerd moest worden.

De voorzitter, burgemeester Vernéde, vond het geheel te druk: op de zijpanelen kwamen te veel figuren voor. Uit het verslag van de beraadslagingen blijkt dat men gevoelig is voor de overweging op deze wijze een kunstuiting van een plaatselijk kunstenaar voor het nageslacht te bewaren. En natuurlijk was er iemand die wees op het beheersen van de kosten van het nieuwe Raadhuis. Ook vreesde een raadslid

dat er aan het verfraaien nooit een eind zou komen. Het voorstel van B en W om alleen het middenpaneel te realiseren werd met algemene stemmen aangenomen.

Zo is het gekomen. Met als gevolg dat zich in de Raadszaal van het Gemeentehuis een symbool bevindt, dat alleen maar begrepen kan worden wanneer we ons realiseren dat in het oorspronkelijke ontwerp ook nog sprake was van twee zijpanelen.

Ontwerptekening van Maarten Zwollo, waarvan alleen het middendeel is gerealiseerd